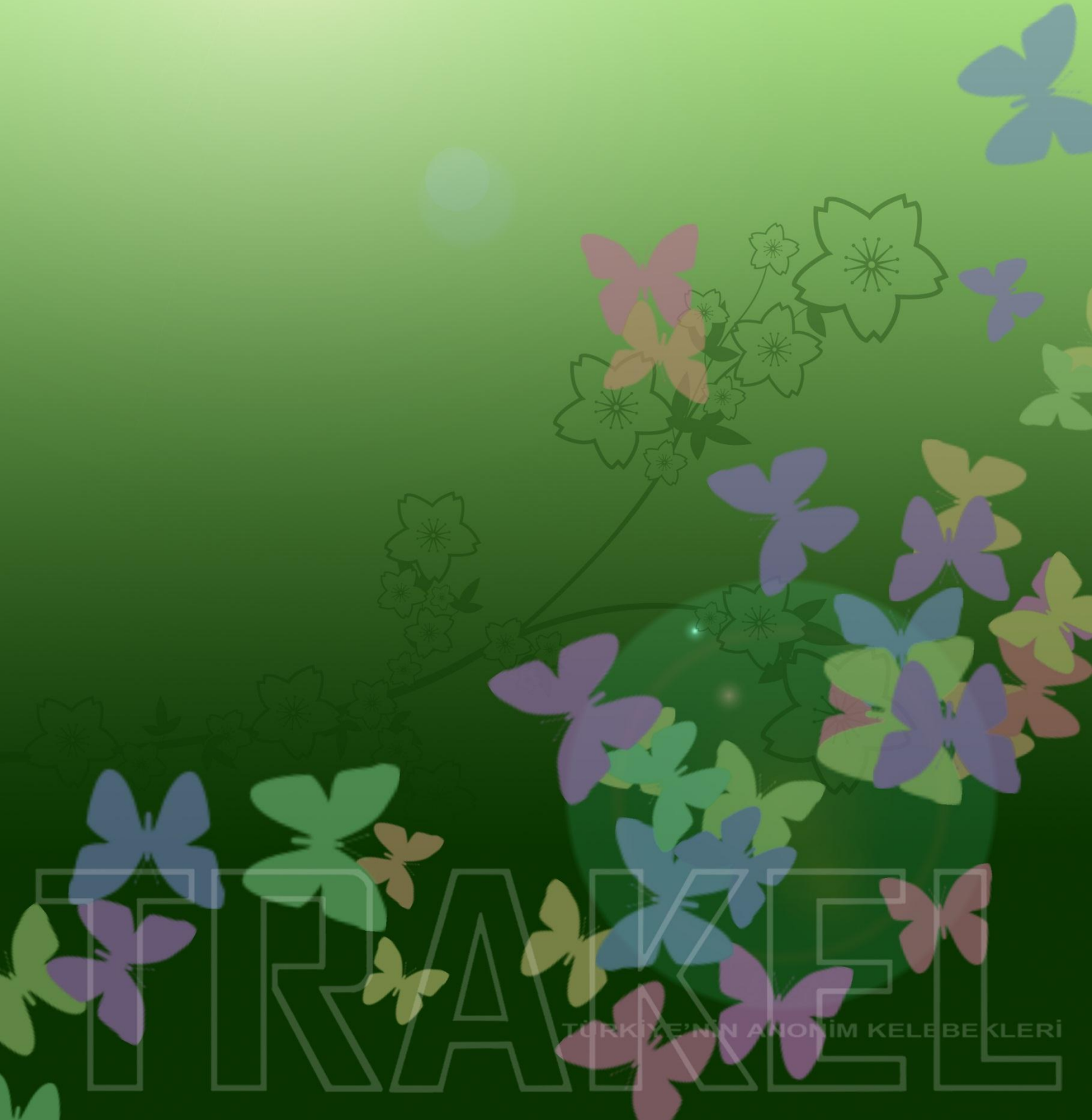

BÜLTEN

Şubat 2014 sayı 2

TÜRKİYE'NİN ANONİM KELEBEKLERİ

Merhaba

Yeni yönetim olarak aldığımız karar doğrultusunda, geçen ay ilk sayısını çıkardığımız aylık bülten uygulamamızın, daha detaylı ve daha teknik olarak hazırlamaya çalıştığımız 2. sayısını da, sizlerle buluşturmaktan büyük keyif ve mutluluk duyuyoruz. Siz değerli üyelerimizin de önemli katkılar sağladığı, bu güzel uygulamamızın olgunlaşmasında emeği olan herkese teşekkür ederiz.

Daha sonraki sayılarda buluşmak üzere.

Hoşçakalın.

GEÇEN AY NELER YAPTIK

TÜR LİSTEMİZİ DEĞİŞTİRDİK

Geçtiğimiz ayın en önemli gelişmesi, Türkiye kelebekleri konusun- da uzun yıllar araştırma yapmak suretiyle çok ciddi akademik çalışmalara imza atan taksonomist Prof. Ahmet Ömer Koçak hocamızın listesine geçmek oldu.

(Kemal, M. & A.Ö.Koçak, 2011, A synonymical, and distributional checklist of the Papilionoidea and Hesperioidea of East Mediterranean countries, including Turkey (Lepidoptera). Cent. ent. Stud., Priamus (Supplement) 25: 1-162, 42 Pls.)

Sitemizde şimdiye kadar geçerli olan DKM listesi yerine artık Koçak hocamızın hazırladığı ve Priamus 25 olarak ifade edilen listeyi esas alıyor olacağız. Listede yer almayan; ancak ülkemize yeni giriş yapan Sardunya Zebrası ve Afrika Babul Mavisi gibi türlere de sitemizde yer verdik. Yeni listede yer alan ve eski listeden kaldırılan türler hakkında yaptığımız güncelleme çalışmaları ile daha sağlıklı belgeler elde etmeye çalışacağız.

Bundan sonra sitemizde kullanacağımız Türkçe isim listesinde de yazım kuralları ile ilgili küçük değişiklikler yaptık. Birleşik tür isimlerini (Demavendesmeri, Güzelinci vs.) ayırmak ve kelime başlarında büyük harf kullanmak suretiyle dil bilgisi temelinde hareket etmeye çalıştık. *(Konu ile ilgili yazılım güncelleme çalışmaları devam etmektedir)*

Trakel üyeleri ve tüm kelebek gözlemcilerine hayırlı olsun..

Tür Adı

Acem Çokgözlüsü

Acem Güzelesmeri

Acem Zıpzıpi

Afrika Babul Mavisi

Afrika Göçmeni

Ağaç Esmeri

Ağaç Karameleği

Aglais

Ağrı Esmerperisi

Agrolar-belirsiz

Akbes Gelinciği

Akdeniz Hanımelî Kelebeği

Akdeniz Melikesi

Akdeniz Mücevher Kelebeği

Akdeniz Oyklosü

Akdeniz Şeytancı

HABERLER

GEÇEN AYIN HABER BAŞLIKLARI

Türkiye Şiddetli Kuraklığa Girdi

Türkiye, yağışların azlığı ve bahar aylarındaki yağışların sağanak şeklinde olması nedeniyle şiddetli kuraklık yaşamaya başladı. Uzmanlara göre son sağanaklar da kuraklık habercisi...

Sultan Kelebeği Tekirdağ Kaydı

Güneyin güzeli Sultan kelebeğinin şimdiye kadarki en kuzey kaydı İstanbul'da alınmıştı. O dönem üzerine oldukça konuşulmuştu. Bir sürpriz kayıta Tekirdağ'dan düştü sitemize...

Sardunya Zebrası

Ülkemize yeni giriş yapan Sardunya Zebrası (Cacyreus marshalli) Türkiye Kayıtları, Nota Lepidopterologica'da Yayınlandı...

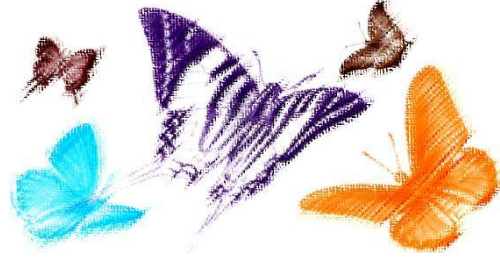
"Doğaya Dokun" Fotoğraf Sergisi

Dağ Kültürü Derneği tarafından "9. Dağ Filmleri Festivali" kapsamında Fransız Kültür Merkezi'nde açılacak "DOĞAYA DOKUN" isimli bir fotoğraf sergisi düzenlenecektir...

Doğudaki Türlerin Varlığı Pamuk İpliğine Bağlı

Diyarbakır'da leopar vurulmasının ardından gözler Doğu ve Güneydoğu'nun büyüleyici biyo-çeşitliliğine çevrildi...

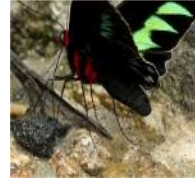

Amatör Fotoğrafa Ücret Yok

Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün bölge müdürlüklerine gönderdiği yazı ile milli parklar, yaban hayatı koruma, geliştirme, üretme ve yerleştirme sahaları ile sulak alanlarda yapılan amatör fotoğraf, video ve film çekimlerinden ücret alınmaması gerektiği belirtilmiştir...

"Kelebekler ve Su " Ornitofoto'da

Apple - itunes üzerinden yüklenerek ulaşılabilen Ornitofoto dergisi bu sayısında, Sn. Vildan Bozacı'nın hazırlamış olduğu sunumla kelebeklere de yer vermiştir...

Konya Kelebek Müzesi'nin Yapımı Devam Ediyor

Konya Selçuklu Belediyesi'nce yapılmakta olan "Kelebekler Vadisi" ve Türkiye'nin ilk kelebek müzesinin yapımı devam ediyor...

Kelebekler Yoksa "Sağlık" da Yok

Türkiye'nin Kelebekleri Doğa Rehberi kitabının yazarı Ahmet Baytaş, Türkiye'deki Kelebeklerin Kırmızı Listesi adlı kitap için bakın neler yazmış...

İlk Cemre Yolda

Halk arasında baharın müjdecisi olarak bilinen, Arapça "ateş halinde", "yanmış halde" veya "kor" anlamına gelen ve ısınmayı ifade eden cemrelerin ilki 20 Şubat'ta havaya düşecek...

Not: Haberlerin devamını buradan takip edebilirsiniz:
<http://www.trakel.org/kelebekler/?fsx=2fsdl22@d&sxc=1>

ARŞİV TARAMASI DEVAM EDİYOR

21 Türe ait yaklaşık **1300** sayıda fotoğraf tarandı ve **64** fotoğraf yeni türlere veya aday türe taşındı.

TARANAN TÜRLER

	Taşınan Kayıt Sayısı
Sevbeni	3
Zeytuni Zıpzip	12
Güzel Zıpzip	9
Nazuğum	4
Güzel Nazuğum	-
Çokgözlü Eros	1
Çöl Melikesi	1
Azeri Melikesi	3
Anadolu Melikesi	-
Orman Melikesi	-
Uygur Melikesi	-
Sarı Lekeli Zıpzip	2
Levantin Zıpzipı	2
Siyah Antenli Zıpzip	13
Yeni Zıpzip	-
Sarı Antenli Zıpzip	1
Mermer Zıpzipı	2
Cezayir zıpzipı	3
Hatmi zıpzipı	5
Şark zıpzipı	3
Tüylü Zıpzip	*

* Bu tür ile ilgili tartışmalar henüz sonuçlanmamıştır.

Tür listesinin değişmesi ile listelere yeni-den dağıtımı yapılması gereken;

Esmergöz (Pylaon) fotoğrafları taranarak; **Anadolu** Esmergözü, **Lübnan** Esmergözü **Balkan** Esmergözü ve **Türkistan** Esmergözü adları altında **4** gruba ayrılmış ve yerleştirme işlemleri tamamlanmıştır.

Mozaik Zıpzipı fotoğrafları taranarak; **Mozaik** Zıpzipı, **Suriye** Zıpzipı ve **Azeri** Zıpzipı adları altında **3** gruba ayrılmış ve yerleştirme işlemleri tamamlanmıştır.

GEÇEN AYIN ÖNEMLİ İSTATİSTİKLERİ

Toplam yüklenen fotoğraf sayısı : **625**
Yüklenen **full-HD** fotoğraf sayısı : **6**
Toplam haber sayısı : **10**

GEÇEN AY YÜKLENEN TANI KARTLARI

Melikeler Grubu Tanı Kartı

(Akdeniz Melikesi, Anadolu Melikesi, Azeri Melikesi, Çöl Melikesi, Kara Melike, Orman Melikesi, Uygur Melikesi)

Tüm Sarı Zıpzipılar Tanı Kartı

(Sarı Antenli Zıpzipı, Siyah Antenli Zıpzip, Sarı Lekeli Zıpzip, Levantin Zıpzipı, Orman Zıpzipı, Gümüş Benekli Zıpzip)

Mermer Grubu Zıpzipılar Tanı Kartı

(Cezayir Zıpzipı, Hatmi Zıpzipı, Mermer Zıpzipı, Şark Zıpzipı, Tüylü Zıpzip)

Pylaon Sonrası Esmergözler'e Bakış

(Anadolu Esmergözü, Balkan Esmergözü, Doğulu Esmergöz, Lübnan Esmergözü, Türkmenistan Esmergözü)

Not: Tanı Kartlarına sitemiz üzerinden "Yayınlar" bölümüne girerek ulaşabilirsiniz.

<http://www.trakel.org/kelebekler/?fsx=2fsd155@d>

GEÇEN AYIN ÖNEMLİ KAYITLARI

Artvin Çokgözlüsü - Erzurum - Türün 3. Karesi
Halil İbrahim SARI (his45)

Baytop'un Çokgözlüsü - Hakkari - Türün 5. Karesi
İrfan İŞLEK (osmaniye)

Gülek Çokgözlüsü - Niğde - Türün 2. Karesi
Kerim TEZEL (kertezel)

Kermanşah Ateşi - Hakkari - Türün 3. Karesi
İrfan İŞLEK (osmaniye)

Lacivert Azeri Çokgözlüsü - Erzurum - Türün 2. Karesi
Kenan TALAS (kenant)

Lacivert Azeri Çokgözlüsü - Erzurum - Türün 3. Karesi
Aykut BAL (abal)

Putnam'ın Çokgözlüsü - Erzurum - Türün 3. Karesi
Halil İbrahim SARI (his45)

KELEBEK GÖZLEMCİLERİ İÇİN FAYDALI OLABİLECEK BAZI TERİMLER

Kanat uzunluğu: Erkek bireyin santimetre cinsinden ön kanat uzunluğudur.

Uçuş dönemi : Kelebeğin uçtuğu zamanı ifade etmekte olup, enlem ve yüksekliğe göre değişiklik gösterir.

Örn : Geniş dağılımı olan ve farklı irtifalarda gözlemlenebilen bir tür, alçak irtifada Mayıs ayında uçarken, yüksek irtifaya çıktıkça bir iki ay sonra gözlemlenebilir. Yine güneyde mayısta uçan tür kuzeyde haziran sonu uçmaya başlayabilir.

Uçuş dönemi bilgisi dar dağılımlı ve kısa uçuş dönemine sahip türler için daha değerlidir.

Habitat (yaşam alanı) : Bir türün, çoğunlukla yaşamını sürdürdüğü arazi özelliklerini ifade eder. Yükseklik, genel bitki yapısı, coğrafi yapı , yön vb. bilgiler içerir.

Dağılım : Ele alınan alanda türün görüldüğü bölgelerin ifadesidir. Ülkemiz için konuştuğumuzda; iller bazından, dar alanda dağ ismi ne kadar değişebilir.

Örn: *Polyommatus iphicarmon* (Çokgözlü İfekarmon) ; Dedegöl Dağı, Isparta

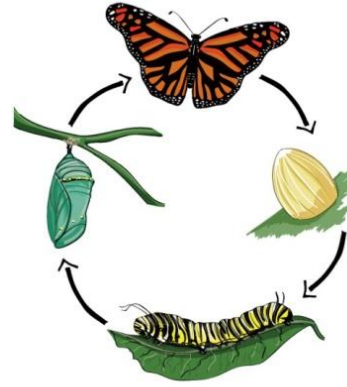
Besin bitkisi : Kelebeğin tırtılının beslendiği bitkiyi ifade eder. Bazı türler için bir kaç bitki veya bitki grubu söz konusu iken bazı türler için tek bitki söz konusudur. Türü arayan gözlemci için oldukça değerli bilgiler olmasının yanında, maalesef bazı türlerin besin bitkisi halen bilinmemektedir.

Örn: *Anthocharis damone* (Süslü Damone Kelebeği) ; Çivit otu (*Isatis Tinctoria*)

Not: Bu belgeye PDF formatında sitemiz üzerinden “Yayınlar” kısmına girerek ulaşabilirsiniz.
<http://www.trakel.org/kelebekler/?fsx=2fsdl55@d>

Nesil sayısı : Kelebeğin bir yılda kaç kez döngü (metamorfoz) geçirdiğini ifade eder. Bazı türler bir yılda tek nesil verirken bazı türler ise yılda 3-4 nesil verebilirler.

Kelebeğin yaşam döngüsü (Metamorfoz)

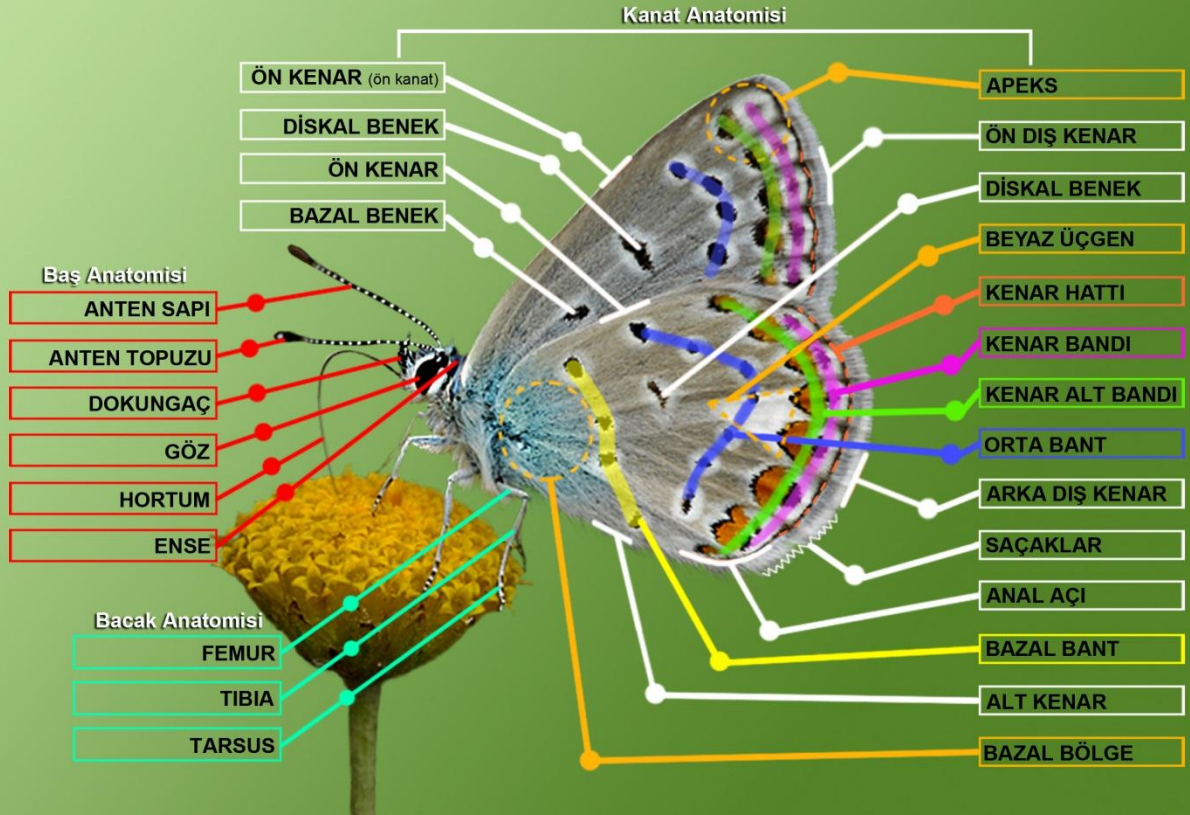
Cinsiyet: Cinsiyet, *Polyommatus* grubu (mavi kelebekler-su kelebekleri) kelebeklerin tanımında çok önemlidir; çünkü bu grubun kelebeklerinin büyük bir çoğunluğunun erkek kanat üstleri mavi, dişilerinin ise kahverengidir.

Agro grubu kelebekler: *Agrodiaetus* sp. (tanımsız agrolar) diye adlandırılan bu grubun kelebekleri, kanat altlarında bulunan ve gövdeye doğru uzanan, dikey beyaz şeritleri (çok azında bu şerit bulunmaz) ile diğer mavi grubu kelebeklerden çok kolay ayrılmasına rağmen; birbirleri arasındaki ayrımı en zor olan grubu oluşturur. Çoğu ülkemize endemik olan bu grubun kelebekleri, genellikle yüksek irtifa uçucularıdır.

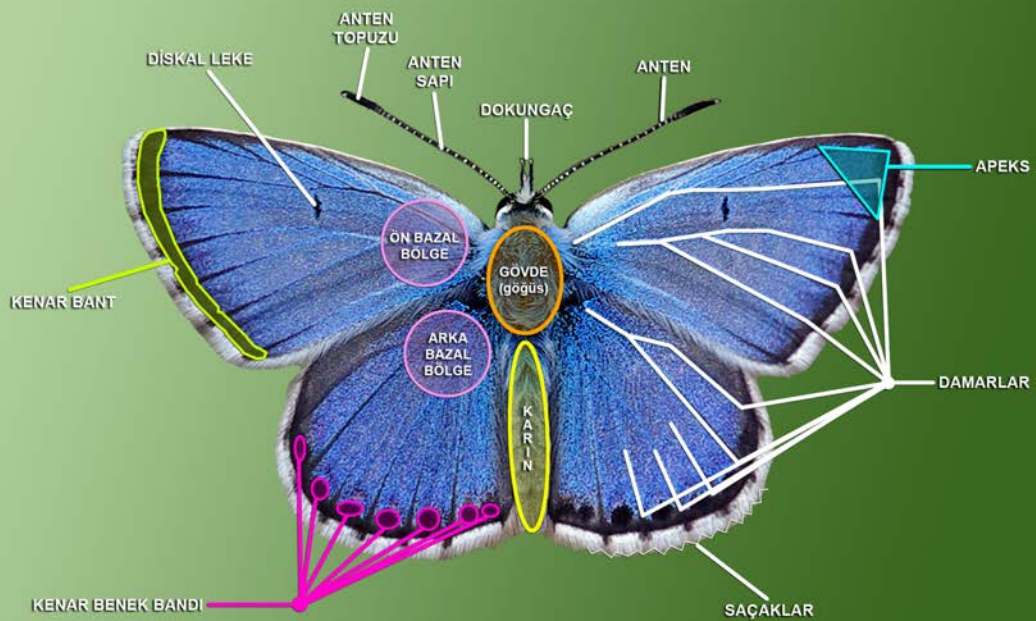
Not: Henüz ülkemizdeki Agroların tamamının tanımları netlik kazanamamıştır. Bu konu üzerine yapılan tartışmalar, biz amatör kelebek gözlemcileri için zorlu; ama çok keyifli bir süreç olmuştur her zaman.

KELEBEĞİN TOPOGRAFYASI

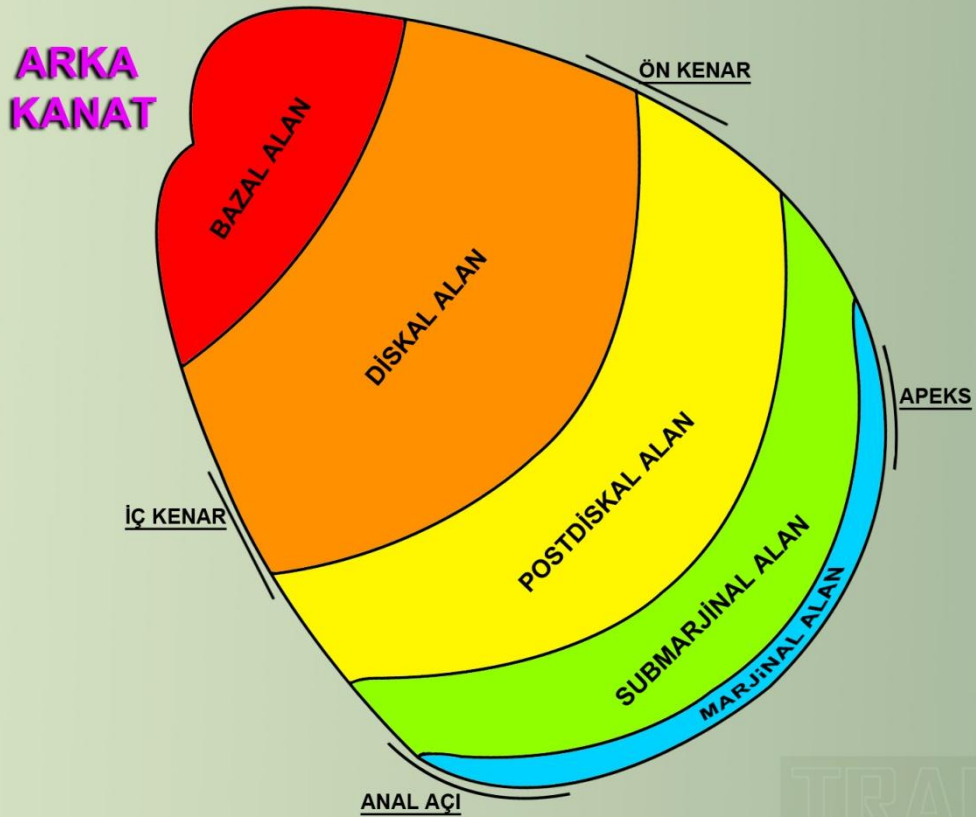
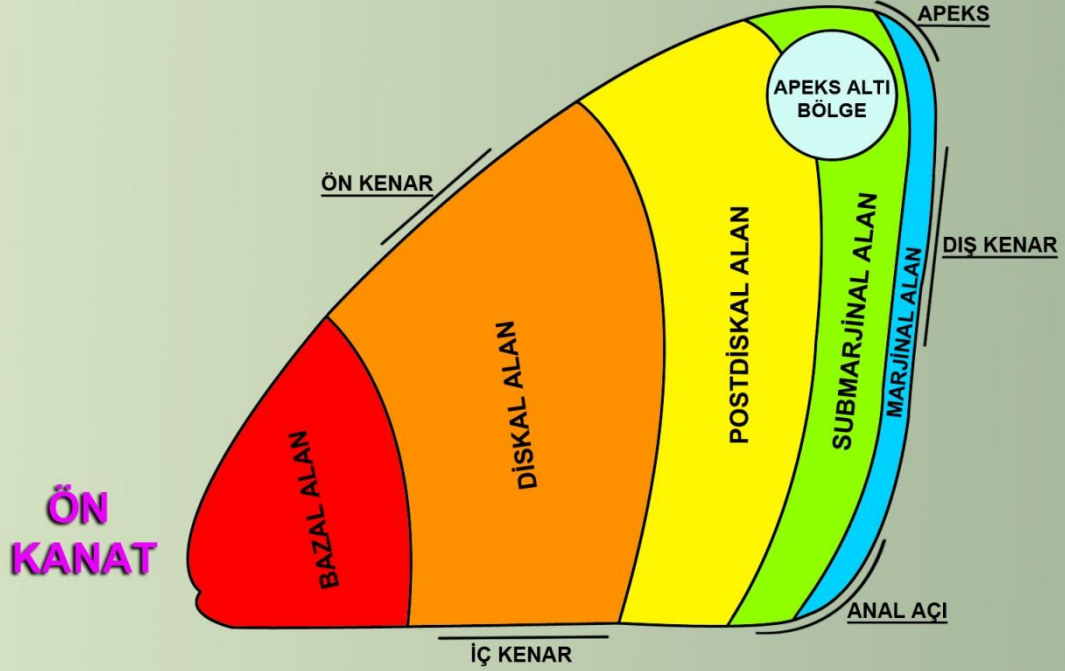
TRAKEL

KELEBEĞİN KANAT ÜSTÜ TANI KRİTERLERİ

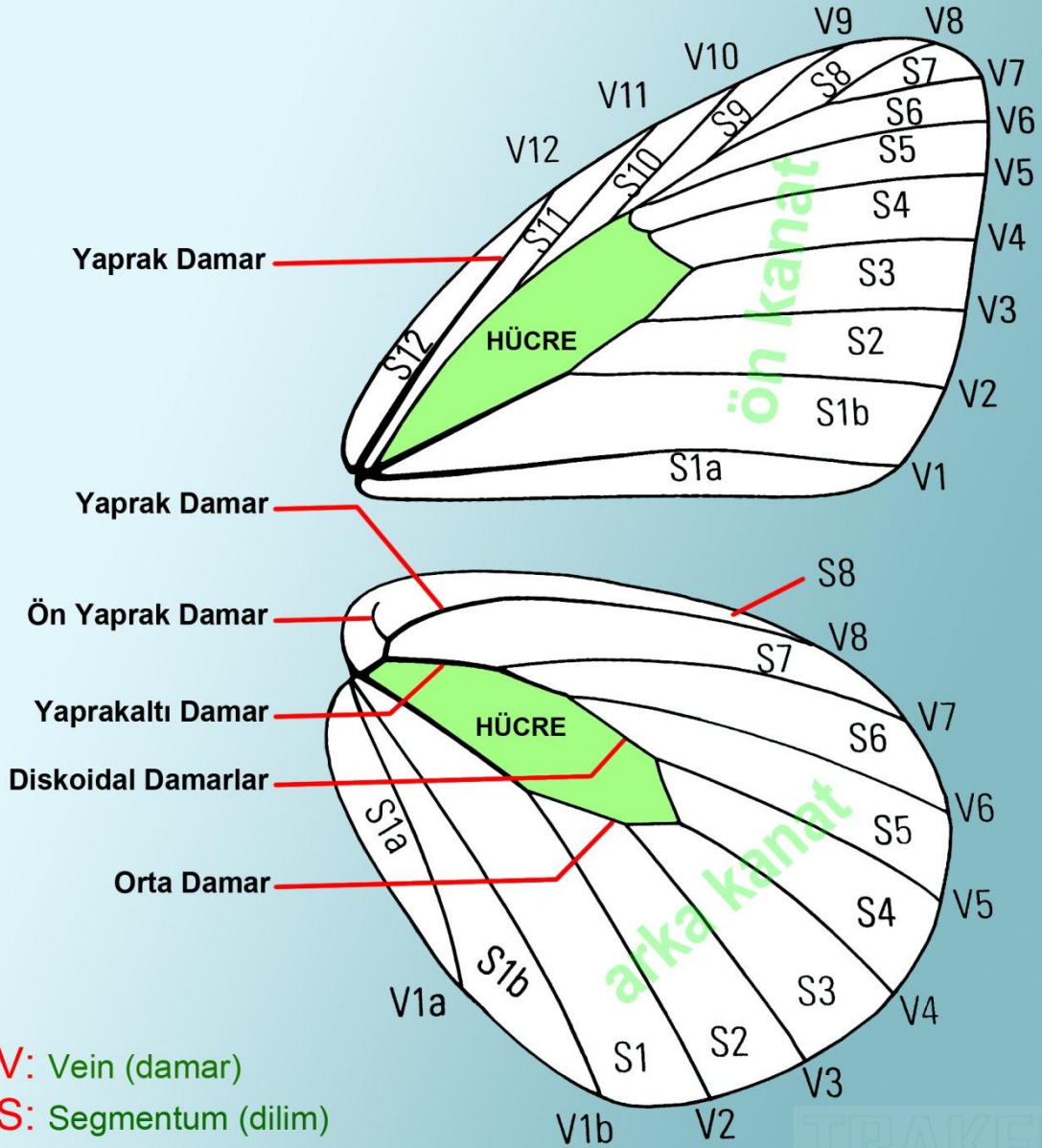

KELEBEĞİN KANAT TOPOGRAFYASI

TRAKEL

KELEBEK KANADININ HÜCRE VE DAMAR YAPISI

Not: Kelebek Anatomisi ile ilgili görsellere sitemiz üzerinden “**Yayınlar**” kısmına girerek ulaşabilirsiniz.
<http://www.trakel.org/kelebekler/?fsx=2fsdl55@d>

geçen ay
EN
çok
izlenen
FOTOĞRAFLAR

Seyfi KARAMAN (KOMSIS)
Step Fistosu/ Ankara (92 izlenme, 21 yorum)

İrfan İŞLEK (osmaniye)
Doğu Elfinstonyası/ Elazığ (80 izlenme, 19 yorum)

Halil İbrahim SARI (His45)
Kafkas Menekşe Kelebeği/ Ardahan (85 izlenme, 19 yorum)

Kenan TALAS (kenant)
Ağaç Esmeri/ Kırklareli (66 izlenme, 21 yorum)

Kerim TEZEL (kertezel)
Uygur Güzelesmeri/ Ankara (66 izlenme, 20 yorum)

BÜLTENİN YAPIMINDA EMEĞİ GEÇENLER

Yayın Kurulu : Hakan YILDIRIM
: Ali BALİ
: Mehmet KARABABA
: Onat BAŞBAY
: Kerim TEZEL
: Aykut BAL
: Kenan TALAS
: Adem YAĞIZ

Yayın Yönetmeni : Hakan YILDIRIM

Yazı ve Araştırma : Hakan YILDIRIM
: Ali BALİ
: Mehmet KARABABA
: Onat BAŞBAY
: Kerim TEZEL

Redaksiyon : Ali BALİ
: Hakan YILDIRIM
: Mehmet KARABABA

Grafik-Tasarım : Ali BALİ